

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
Асоціація докторів наук з державного управління

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ: теорія та практика

**збірник наукових праць
Випуск 4(16)**

Харків
Видавництво “ДокНаукДержУпр”
2013

УДК (351+342+321+316) (062.552)''540*3''

ББК 67

П 88

Рекомендовано до друку Вченою Радою Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України, протокол № 10/187-11 від 19 листопада 2013 р

Постановою президії ВАК України від 30 березня 2011 р. № 1-05/3 "Про внесення періодичних друкованих наукових фахових видань до нового переліку наукових фахових видань України" збірник наукових праць "Публічне управління: теорія та практика" включений до Переліку наукових фахових видань України в галузі науки "Державне управління"

У відповідності до Ліцензійного договору № 432-07/2013 від 24 липня 2013 р. збірник наукових праць "Публічне управління: теорія та практика" у повнотекстовому форматі входить до міжнародної наукометричної бази Російського індексу наукового цитування (РИНЦ), інтегрованої з такими системами як Web of Science та Scopus

Згідно з наказом Міністерства освіти та науки України від 17.10.12 року № 1112 "Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук" публікації у вітчизняних фахових збірниках наукових праць, які включені до міжнародних наукометричних баз, прирівнюються до іноземних публікацій

Редакційна колегія:

Василь Мартиненко, д.держ.упр., проф. –
головний редактор;

Олександр Радченко, д.держ.упр., проф. –
науковий редактор;

Юрій Куц, д.держ.упр., проф. – заступник
головного редактора;

Костянтин Козлов, к.держ.упр., доц. –
відповідальний секретар;

Володимир Бабаєв, д.держ.упр., проф.;

Валерій Бакуменко, д.держ.упр., проф.;

Наталія Гончарук, д.держ.упр., доц.;

Андрій Дегтяр, д.держ.упр., проф.;

Ніна Діденко, д.держ.упр., доц.;

Олена Долгальова, д.держ.упр., проф.;

Дмитро Карамішев, д.держ.упр., доц.;

Олексій Крюков, д.держ.упр., проф.;

Микола Латинін, д.держ.упр., проф.;

Наталія Липовська, д.держ.упр., доц.;

Валентина Мамонова, д.держ.упр., проф.;

Олександр Мельников, д.держ.упр., проф.;

Тетяна Пахомова, д.держ.упр., проф.;

Сергій Серьогін, д.держ.упр., проф.;

Світлана Хаджирадєва, д.держ.упр., проф.;

Юрій Шаров, д.держ.упр., проф.

Едуард Афонін, д.соц.н., проф.;

Олена Донченко, д.соц.н., проф.;

Марія Пірен, д.соц.н., проф.;

Анатолій Ручка, д.соц.н., проф.;

Юрій Сурмін, д.соц.н., проф.;

Лариса Хижняк, д.соц.н., проф.;

Микола Головатий, д.політ.н., проф.;

Валентина Гошовська, д.політ.н., проф.;

Олександр Соснін, д.політ.н., проф.;

Сергій Телешун, д.політ.н., проф.;

Юрій Шайгородський, д.політ.н.;

Леонід Шкляр, д.політ.н., проф.

Олег Амосов, д. е. н., проф.;

Бадирхан Дадашев, д. е. н., доц.;

Вячеслав Дорофійєнко, д. е. н., проф.;

Олександр Поважний, д. е. н., проф.;

Олександр Горелік, проф. (США);

Олександр Кучабський, проф. (Польща);

Гергана Жулєва доктор наук, (Болгарія).

NATIONAL ACADEMY OF PUBLIC ADMINISTRATION
THE PRESIDENT OF UKRAINE
KHARKIV REGIONAL INSTITUTE OF PUBLIC ADMINISTRATION
ASSOCIATION OF DOCTORS OF SCIENCES ON PUBLIC ADMINISTRATION

PUBLIC MANAGEMENT: theory and practice

Issue 4(16)

Kharkiv
Publishing House “DokNaukDerhzUpr”
2013

UDC (351+342+321+316) (062.552)''540*3''

BBK 67

P 88

Issue approved by the Academic Council of the Kharkiv Regional Institute of Public Administration National Academy of Public Administration, the President of Ukraine, the minutes №10/187-12, November 17, 2013.

Collection of Scientific Works "Public Management: theory and practice" was included in the list of Ukrainian specialized scientific editions in Public Administration by the Resolution of the Presidium of Higher Attestation Commission of Ukraine "On inclusion the periodical printing scientific specialized editions in the new list of scientific specialized issues of Ukraine", Resolution № 1-05/3, March 30, 2011

In accordance with the License Agreement № 432-07/2013 from July, 24, 2013, the Collection of Scientific Works "Public Management: theory and practice" in full-text format is put on the list of the international Scientometrics base of the Russian Scientific Citation Index (RSCI), integrated with such systems as Web of Science and Scopus

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine № 1112 from October, 17, 2012, "On publication the results of the thesis for getting the scientific degree of doctor and candidate of sciences" the publications in national collections of scientific works included in international scientometric databases, are equate with the foreign publications

Editorial Board:

Vasyl Martynenko, D.Publ.Adm., Prof.

- Editor-in-Chief;

Oleksandr Radchenko, D.Publ.Adm., Prof.

- Editor-in-Science;

Yurij Kuts, D.Publ.Adm., Prof.

- Deputy Editor-in-Chief;

Kostyantyn Kozlov, PhD.Publ.Adm., Ass.Prof.

- Executive Secr.;

Volodymyr Babaev, D.Publ.Adm., Prof.;

Valery Bakumenko, D.Publ.Adm., Prof.;

Nataliya Goncharuk, D.Publ.Adm., Ass.Prof.;

Andrey Degtyar, D.Publ.Adm., Prof.;

Nina Didenko, D.Publ.Adm., Ass. Prof.;

Olena Dolgal'ova, D.Publ.Adm., Prof.;

Dmytro Karamyshev, D.Publ.Adm., Ass.Prof.

Oleksij Kryukov, D.Publ.Adm., Prof.;

Mykola Latynin, D.Publ.Adm., Prof.;

Nataliya Lypovs'ka, D.Publ.Adm., Ass.Prof.;

Valentyna Mamonova, D.Publ.Adm., Prof.;

Oleksandr Mel'nykov, D.Publ.Adm., Prof.;

Tatiana Pahomova, D.Publ.Adm., Prof.;

Serhij Ser'ogin, D.Publ.Adm., Prof.;

Svitlana Khadzhyradeva, D.Publ.Adm., Prof.;

Yurij Sharov, D.Publ.Adm., Prof.

Eduard Afonin, D.Soc.Sci., Prof.;

Olena Donchenko, D.Soc.Sci., Prof.;

Larisa Khyzhnyak, D.Soc.Sci., Prof.;

Mariya Piren, D.Soc.Sci., Prof.;

Anatoliy Ruchka, D.Soc.Sci., Prof.;

Yurij Surmin, D.Soc.Sci., Prof.;

Mykola Golovatyi, D.Pol.Sci., Prof.;

Valentyna Goshovs'ka, D.Pol.Sci., Prof.;

Oleksandr Sosnin, D.Pol.Sci., Prof.;

Serhij Teleshun, D.Pol.Sci., Prof.;

Yurij Shaigorods'kyi, D.Pol.Sci.;

Leonid Shklyar, D.Pol.Sci., Prof.

Oleg Amosov, D.E.Sci., Prof.;

Badurkhan Dadashev, D.E.Sci., Prof.;

Vyacheslav Dorofienko, D.E.Sci., Prof.;

Oleksandr Povazhnyj, D.E.Sci., Prof.;

Svetlana Cheremisina, D.E.Sci., Prof.;

Oleksandr Gorelik, PhD, Prof. (USA);

Oleksandr Kuchabs'ki, Prof. (Poland);

Gergana Zhuleva, Prof. (Bulgarian)

Євген ХРИКОВ

СТАН ТА НАПРЯМИ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ "ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ"

Постановка проблеми. Історія наукової галузі "державне управління" є нетривалою, вона налічує тільки п'ятнадцять років. Оцінки початкового етапу розвитку цієї галузі є суперечливими. Серед позитивних результатів цього етапу називають формування наукової інфраструктури, диференціацію науки, підготовку значної кількості науковців, видання значущих робіт тощо. Але в той же час експерти звертають увагу на переважно теоретичну спрямованість досліджень, слабкі зв'язки з практикою державного управління, недостатній вплив на соціальні процеси. Однак ці оцінки мають дуже узагальнений характер. Для визначення напрямів подальшого розвитку наукової галузі необхідний більш детальний змістовний аналіз її стану. Такий аналіз на основі обґрунтованої методології дозволить скоректувати процес формування наукової парадигми державного управління, подолати певні негативні тенденції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Рефлексивна функція наукової галузі "державне управління" реалізується за допомогою трьох напрямів досліджень. Перший – найбільш масовий, здійснюється відповідно вимог ВАК до наукових статей. Ці вимоги передбачають аналіз кожним автором публікацій робіт попередників. Другий напрям – це аналіз стану розробки тієї чи іншої наукової проблеми в процесі виконання дисертаційних досліджень. Третій напрям – це аналіз загальних для наукової галузі тенденцій розвитку. Перші два напрями мають аспектний характер та не дозволяють дати цілісну оцінку розвитку наукової галузі.

Дослідження третього напрямку представлені роботами В.Д.Башкатовим, В.М.Башкатовим, О.І.Васильєвою, Т.В.Мотренко, в яких проаналізовано тенденції розвитку дисертаційних досліджень з державного управління в Україні. Однак використаний авторами наукометричний, статистичний, тематичний аналіз має обмежені можливості. Такий аналіз необхідно доповнити дослідженнями четвертого напрямку, який передбачає змістовне, більш комплексне та цілісне вивчення значного масиву публікацій з проблем державного управління.

Метою статті є виокремлення наявних та перспективних тенденцій розвитку наукової галузі "державне управління". Завданнями дослідження є: проведення аналізу періодичних видань з державного управління та з'ясування стану розвитку державного управління; з'ясування особливостей наукової парадигми державного управління; визначення перспектив подальшого розвитку наукової галузі "державне управління".

Виклад основного матеріалу. У ході дослідження було проведено вивчення автентичних матеріалів, або першоджерел: статей в наукових журналах, матеріалів наукових конференцій (всього 912 статей) [1;4;5;7;11;12], матеріалів з аналізу стану наукової галузі "державне управління" [2;3;6;8;9]. Всі вони, за влучним висловом Д.Прайса, складають "сукупний текст науки" [10].

Реалізація розробленої методології аналізу наукових публікацій дозволила зробити наступні висновки:

**ХРИКОВ
Євген**

Миколайович,

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри державної служби, адміністрування та управління Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, м. Луганськ.

Анотація: статтю присвячено аналізу стану та перспектив подальшого розвитку наукової галузі "державне управління". Аналіз 912 статей у провідних часописах з державного управління дозволив з'ясувати особливості парадигми науки. Подолання негативних тенденцій у розвитку науки передбачає зміни в усіх її складових – зв'язках з практичною сферою, формуванні дослідницької проблематики, методологічних засадах, діяльності науковців, вимогах до наукових робіт.

Ключові слова: методологічні засади, аналіз, наукова галузь "державне управління".

УДК [35:167/168]-
043.86

– Біля 30 відсотків публікацій підготовлено за компілятивною та ілюстративною стратегіями. Переважно це публікації пошукувачів наукового ступеня кандидата наук.

– Майже 20 відсотків публікацій мають демонстраційно-аналітичний характер. За формальними ознаками ці статті можна віднести до аналітичних, але за сутнісними характеристиками вони або не містять нового наукового знання, або обсяг таких знань є несуттєвим.

– Усі інші публікації мають аналітичний та проектний характер. Чітко поділити статті на аналітичні та проектні не завжди можливо. Значною є кількість статей в яких реалізуються переважно аналітичні завдання, але наводяться і певні практично орієнтовані пропозиції. Якщо урахувати яка стратегія переважала під час підготовки статті, то можна зазначити, що за аналітичною стратегією підготовлено біля 20 відсотків статей, а у майже у 30 відсотках переважає проектна технологія.

– У проаналізованому масиві публікацій немає жодної, в якій висвітлено результати запровадження у публічне управління розроблених науковцями експериментальних систем. Пріоритет аналітичної та проектної стратегій виконання досліджень не повною мірою відповідає особливостям державного управління як прикладної науки.

Проведений аналіз дозволив з'ясувати особливості провідних часописів, які публікують статі з публічного управління. Важливою особливістю "Вісника державної служби України" є те, що на сторінках цього часопису значний відсоток складають публікації практичних працівників, частина з яких має наукові ступені. Окрім того саме у цьому часопису більше всього статей, в яких представлені методики та результати досліджень певних аспектів публічного управління, що безумовно позитивно впливає на їх якість та значущість.

До особливостей часопису "Публічне управління: теорія та практика" можна віднести те, що в часопису публікуються провідні вчені у галузі даної науки, що обумовлює високий теоретичний рівень матеріалів, але заявлена у назві практика, представлена переважно у вигляді теоретичного її віддзеркалення.

Часопис НАДУ "Державне управління" відрізняється тим, що на його сторінках публікуються переважно пошукувачі наукових ступенів та публікації мають переважно теоретичне спрямування. Для підвищення наукового статусу видання, на наш погляд, доцільно збільшити кількість публікацій провідних фахівців державного управління, які працюють в академії.

Аналіз тематики та змісту публікацій, складу їх авторів кінця минулого століття та порівняння їх з сучасними публікаціями дозволив з'ясувати певні особливості. Наукова спільнота дослідників державного управління формувалася із представників різних наук – економіки, соціології, політології, психології, філософії, педагогіки тощо. Кожна з цих наук мала свої методологічні підходи та технології вирішення наукових завдань, які були орієнтовані на аналіз статистичних даних, вивчення суспільної думки, особистості людини, освітніх процесів тощо. Такий аспектичний методологічний підхід був не здатний забезпечити проведення досліджень в галузі державного управління. Поява нової науки вимагала обґрунтування нової методології дослідження, формування якої до нашого часу так і не завершилось. Разом з цим треба зазначити, що на першому етапі становлення нової наукової галузі увага до методологічних проблем була більш значною. Так, 14 % із проаналізованих публікацій того часу були присвячені тим чи іншим аспектам методології дослідження, а у наш час таких робіт менше 1%.

Методологія досліджень, яка декларується науковцями не завжди співпадає з тою, яку реально реалізовано. Методологія, яку реалізують автори публікацій є недостатньо усвідомленою. Вона не відбиває особливості предмету науки як міждисциплінарного, складного, мінливого, багатоаспектного, системного, цілісного явища. Поки ще не вдається у повному обсязі поєднати в наукових дослідженнях галузеву спрямованість та комплексність діяльності з державного управління. Для подолання

даної суперечності необхідна нова методологія та більш високий рівень дослідницької культури науковців.

Очевидним є те, що дослідження державного управління повинні системно охоплювати чинники, які характеризують його стан: пануючі механізми, технології управлінської діяльності, законодавчі та нормативні документи, програми розвитку, особливості діяльності публічних службовців, традиції, стан фінансування, розвиток матеріальної, інформаційної інфраструктури, наявні проблеми, особливості суспільної думки, статистичні данні, які характеризують результати управління тощо.

Особливості предмету дослідження наукової галузі вимагають системного аналізу чинників, які впливають на стан державного управління: стан економічної та політичної ситуації, законодавчі та нормативні документи, наукова галузь "державне управління", система підготовки та підвищення кваліфікації фахівців, традиції управлінської діяльності, суспільні настрої, рівень готовності державних службовців до реалізації професійних завдань, тенденції розвитку державного управління у світі, рівень демократичної культури громадян та суспільства, рівень розвитку технологій управлінської діяльності, кліматичні та природні фактори тощо.

Щодо предмету дослідження державного управління існує думка, що він є не скільки даним, скільки заданим. Але з таким положенням повністю погодитись неможна. У дослідженні історії та більшості теоретичних проблем державного управління предмет дослідження є даним. А щодо практично орієнтованих досліджень, то для того щоб створити задану модель управлінської діяльності треба обов'язково спочатку вивчити реальний стан державного управління (даний предмет). Таким чином, однією з особливостей методології дослідження державного управління є те, що вона повинна системно охоплювати всі головні чинники, які характеризують її стан та впливають на нього. Забезпечити відповідність даним вимогам не може жодна галузева наука, що є ще одним свідченням на користь існування нової наукової галузі "державне управління".

Аналіз змісту публікацій свідчить, що у наш час, при підготовці наукових текстів з проблем державного управління, панує наступна логіка: усвідомлення науковцем своїх наукових інтересів (вони можуть співпадати з актуальними проблемами державного управління, а можуть і не співпадати) – вивчення наукової літератури з метою узагальнення існуючих точок зору, вивчення законодавчих документів, статистичних даних (інколи) та формулювання певних пропозицій. За допомогою такого підходу неможна забезпечити наукове обґрунтування напрямів розвитку державного управління. Така логіка не відповідає особливостям державного управління як прикладної науки.

Сподівання на те, що державні службовці будуть вивчати дисертаційні роботи та наукові публікації, трансформувати теоретичні положення у технології та засоби практичної діяльності не виправдовується. Багаторічне опитування державних службовців свідчить про те, що вони не мають часу, можливості, та часто і бажання, вивчати літературу теоретичного спрямування.

Отримані факти дозволяють зазначити, що в Україні сформувалася спільнота науковців, переважна більшість яких працює у ВНЗ, які проводять аналіз теоретичних проблем державного управління публікують певні роботи, їх вивчають та аналізують інші науковці та публікують нові роботи, які часто дублюють вже раніше опубліковані положення.

Функціонування наукової галузі "державне управління" спрямоване у наш час переважно на забезпечення освітньої сфери, яка реалізує завдання підготовки магістрів відповідного напрямку. Ця функція науки є соціально значущою. Але, якщо наука неспроможна забезпечити ефективне функціонування державного управління, вона не може виконувати у повному обсязі свої функції, пов'язані з освітньою сферою.

За розробленою методологією дослідження було здійснено аналіз назв статей. Він мав дозволити визначити спрямованість проведених досліджень, але отримані ре-

зультати свідчать, що зміст публікацій не завжди відповідає їх назві. Так, наприклад зміст статті "Напрями розвитку та ефективного регулювання страхового ринку України" має містити певні пропозиції, або модель регулювання, опис їх запровадження та перевірки ефективності, а фактично містить опис досвіду діяльності однієї страхової компанії.

Ще один приклад, за назвою стаття "Спільні та відмінні риси процесу прийняття на муніципальну службу в Україні та Російській федерації" повинна містити аналіз практики прийняття на муніципальну службу, але містить тільки висвітлення законодавчих засад такої діяльності. Стаття "Доступ до інформаційного ресурсу як детермінанта успішності соціальної адаптації населення України" за назвою повинна містити аналіз рівня доступу населення України до інформаційних ресурсів, а фактично містить аналіз літератури та законодавчих документів. Стаття "Вплив державного управління на людський розвиток в умовах трансформації українського суспільства" містить тільки аналіз наукової літератури. Нажаль, таких прикладів приводити можна дуже багато. Кількість статей, в яких зміст не відповідає назві, майже 20 відсотків. Широко розповсюдженою є ситуація, коли за назвою стаття присвячена практичним питанням публічного управління, а фактично у ній розглянуто висвітлення цієї проблеми у теоретичних працях.

Подібною широко розповсюдженою є ситуація з відповідністю змісту статей їх меті та завданням. Так, наприклад, автор визначає завдання: "проаналізувати становлення та розвиток демократичного механізму самоврядного управління в Україні", але аналізує тільки окремі теоретичні засади цього процесу а не реальні механізми.

Використання наукоментричних методів аналізу масиву статей дозволяє виокремити наступні особливості: 14,6 відсотків складають публікації докторів наук з державного управління; 10,5 відсотків складають публікації кандидатів наук з державного управління; 8,5 відсотків складають публікації докторів наук (філософських, соціологічних, економічних, політичних, педагогічних тощо); 17 відсотків складають публікації кандидатів наук (філософських, соціологічних, економічних, політичних, педагогічних, психологічних тощо); 3 відсотки складають публікації працівників ВНЗ без наукового ступеня та звання; майже 32 відсотки складають публікації пошукувачів наукового ступеня кандидата наук з державного управління; 6 відсотків складають публікації практичних працівників системи публічного управління (деякі з них мають наукові ступені); майже 9 відсотків складають публікації інших авторів (студентів, працівників фірм, установ). Отримані дані свідчать ще про одну особливість – майже 90 відсотків складають публікації працівників вищих навчальних закладів.

Під час аналізу виявлено тільки 8 статей присвячених розгляду сутності певних понять державного управління, але автори не використовують для цього напрацьовані наукознавством формалізовані процедури понятійно-термінологічного аналізу та розробки наукових понять.

Принципове значення має той факти, що під час проведеного аналізу, не виявлено жодної публікації в якій висвітлюється результати запровадження певної експериментальної системи публічного управління, та рекомендацій, пропозицій, розроблених науковцями. Така ситуація може бути притаманна фундаментальній, теоретичній, а не прикладній науці, якою є державне управління.

Якщо автор у своїй публікації розглядає практично орієнтовану проблему державного управління, то частіше всього обмежується аналізом певних документів, а не реальної управлінської практики. Така робота не є повноцінним науковим дослідженням, а тільки підготовчим етапом до його проведення.

У наш час панує логіка за якою вчені вивчають не реальний стан державного управління, а то як його трактують інші науковці та законодавчі документи після чого пропонують змінити ці теоретичні та законодавчі засади державного управління. Безумовно у науковій галузі "державне управління" можуть вирішуватися і

теоретичні завдання, але вони повинні бути підпорядковані вирішенню переважно практичних проблем.

У практично орієнтованих кандидатських і в значній кількості докторських дисертацій розглядаються лише окремі аспекти діяльності публічних службовців, і використання результатів цих досліджень не може системно охопити діяльність фахівців і забезпечити принципово новий її рівень. Тому результати таких досліджень не дуже цікавлять практичних працівників.

Проведений аналіз періодичних видань виконує і прогностичну функцію. Значний відсоток у проаналізованій джерельній базі складають публікації пошукувачів наукових ступенів (майже третину), які будуть захищати свої роботи через декілька років. Але те що вони публікують зараз, дозволяє спрогнозувати, що ситуація з науковими дослідженнями у галузі науки "державне управління" принципово не зміниться і в майбутньому.

Автори публікацій постійно використовують поняття "дослідження", "аналіз", але під дослідженням вони розуміють аналіз наукової літератури, законодавчих документів, інколи статистичних даних, а під аналізом – висвітлення точок зору інших науковців. Використання словосполучень "проведене дослідження", "для реалізації мети дослідження", "наукове обґрунтування", "моделювання реалізації повноважень" частіше всього має ритуальне аніж сутнісне значення. Фактично під проведенням дослідження майже всі автори розуміють написання статті або тез. Така логіка проведення пошукової роботи не гарантує отримання істинного тобто наукового знання, тому що не передбачає перевірки ефективності запропонованих пропозицій, моделей, рекомендацій.

Відсутні публікації, які висвітлюють результати колективних масштабних досліджень, в реалізації яких брали участь науковці та практичні працівники.

Ще одною особливістю парадигми даної науки є панування індивідуальних наукових досліджень, що не відповідає особливостям її предмету, який вимагає колективних не тривалих наукових досліджень, участь у яких будуть брати фахівці різного наукового спрямування та публічні службовці.

Не повною мірою особливостям державного управління відповідає дисертаційна модель розвитку науки. Якщо для вирішення більшості теоретичних проблем дисертаційне дослідження ж ефективною інституційною формою організації науки, то для вирішення більшої частини практичних проблем державного управління – це не дуже ефективна форма.

Для наукової парадигми державного управління характерною є академічна форма функціонування, як ми зазначали 90 відсотків публікацій підготовлено працівниками ВНЗ. Але працівники ВНЗ мають численні об'єктивні складнощі у реалізації практично орієнтованих завдань науки. Це не дозволяє ефективно реалізувати значний кадровий потенціал, який має наукова галузь.

Якщо розглянути основні зв'язки наукової галузі, то можна виокремити декілька особливостей парадигми даної науки. Державне управління повинне визначати функціонування наукової галузі, а наука, в свою чергу, повинна за допомогою пізнавальної, перетворювальної, прогностичної функцій визначати державне управління. Але наукова галузь "державне управління" не повною мірою реалізує свої функції. Існують певні об'єктивні причини такого стану. Державне управління багатопрофільна галузь, яка реалізується за допомогою значної кількості видів професійної діяльності. Однак наукова галузь "державне управління" за кількістю науковців, структурою, формами організації наукової діяльності не відповідає складності предмету дослідження. Для викладачів ВНЗ, які складають основну ланку дослідників державного управління, наукова діяльність лише супутній до освітньої вид діяльності. Вони фізично не можуть забезпечити глибоку розробку такої великої кількості різнопланових аспектів державного управління. Тому вкрай актуальною є проблема запровадження нових форм взаємодії науки та державного управління.

У наш час наукова галузь "державне управління" зорієнтована переважно на реалізацію такої своєї функції як науково-методичне забезпечення професійної підготовки фахівців державного управління. Якщо наукова галузь "державне управління" буде створювати умови для своєчасного оновлення змісту та технологій професійної освіти, то це буде забезпечувати формування актуальних для сучасного державного управління компетентностей фахівців. Таким чином наукова галузь "державне управління" може опосередковано впливати на стан державного управління.

Сучасну парадигму наукова галузь "державне управління" характеризує недостатній рівень сформованості дослідницької культури значної частини науковців, що зумовлюють об'єктивні та суб'єктивні чинники.

Наведені вище особливості парадигми науки дозволяють визначити ще одну – недостатню розвиненість її рефлексивної функції. Існуючі процедури самоаналізу не забезпечують динамічного розвитку науки. Пануючі науко метричні, статистичні методи не забезпечують змістовного аналізу стану наукової галузі.

Аналіз стану наукової галузі, визначення чинників, які обумовлюють цей стан, дозволили виокремити напрями її подальшого розвитку.

Суттєвих змін вимагає організація та методологія проведення досліджень. Особливостям державного управління як прикладної науки може відповідати наступна логіка дослідницької діяльності: усвідомлення суспільної потреби у вирішенні практичної проблеми державного управління та формулювання замовлення на виконання дослідження конкретним органом виконавчої влади або місцевого самоврядування – формування науково-практичного колективу для розв'язання даної проблеми – вивчення теоретичних засад та досвіду інших країн з вирішення даної проблеми – вивчення практики вирішення даної проблеми в Україні – розробка теоретичних та нормативних моделей – перевірка ефективності розроблених моделей у державному управлінні – корекція розроблених моделей – запровадження розроблених моделей в управлінську діяльність.

Така логіка не суперечить необхідності вирішення певних теоретичних завдань, але вони мають сенс як складова та умова розв'язання практичних проблем державного управління. Але, якщо визнати, що державне управління – переважно практично орієнтована (прикладна) наука, то необхідно використовувати процедури формування дослідницької проблематики, притаманні іншим наукам. Колись Ф. Енгельс зазначав, що потреби суспільства просувають науку більше, ніж сотні університетів. Тобто, актуальною для наукової галузі "державне управління" є проблема створення механізму формування дослідницької проблематики, в якому провідну роль відігравали б замовлення органів виконавчої влади та місцевого самоуправління. На перший погляд, відсутність коштів у більшості потенційних замовників наукових досліджень робить неможливим вирішення цієї проблеми. Однак у наш час більшість з досліджень і так, або не фінансується зовсім, або фінансується тільки діяльність дослідника (аспіранта, докторанта, працівника наукової установи). Для забезпечення проведення таких досліджень у регіонах доцільно створити громадські ради з координації взаємодії органів публічної влади та наукової спільноти у вирішенні питань державного управління. Члени таких рад допомагали б органам виконавчої влади та місцевого самоврядування визначати актуальні для них теми наукових досліджень, оформлювати замовлення на їх проведення та знаходити виконавців.

Комплексний багатоаспектний характер державного управління вимагає зміни підходів не тільки до формування дослідницької проблематики практично орієнтованих робіт, а і до їх виконання. Особливості державного управління обумовлюють необхідність проведення колективних досліджень, до яких будуть залучені науковці різного спрямування та зацікавлені практичні працівники.

Проведений аналіз показав, що значна кількість публікацій присвячена аналізу законодавчих документів. Але якщо врахувати, що в країнах європейського союзу у наш час розповсюдженою є концепція розумного регулювання, яка передбачає

постійний моніторинг ефективності державної політики, вжитих управлінських заходів, їх корекцію та повторний моніторинг, то можна запропонувати іншу логіку. За такою логікою наукові дослідження доцільно спрямовувати не на закони, нормативні документи, та вжиті заходи управління, а на результати запровадження цих законодавчих, нормативних положень, управлінських заходів. Тільки це дозволить розробити дійсно обґрунтовані актуальні для державного управління пропозиції.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Нагальною є потреба зміни вимог ВАК та часописів щодо публікації результатів досліджень. З урахуванням досвіду інших країн доцільно ввести обов'язкове викладення у публікаціях методології дослідження, а у практично орієнтованих публікаціях, окрім того – обов'язковий аналіз стану відповідного аспекту державного управління, обґрунтування нових технологій та результатів перевірки їх ефективності.

Має сенс у всіх часописах ввести рубрики в яких публікувати тільки практично орієнтовані матеріали та надавати їм переваги у порівняння з іншими публікаціями.

На якість досліджень з державного управління може вплинути проведення та оприлюднення результатів періодичного аналізу матеріалів часописів, науково-практичних конференцій. Цю функцію може виконувати асоціація докторів державного управління, або окремі науковці за її дорученням. Для проведення такого аналізу необхідно розробити критерії оцінки часописів та матеріалів конференцій та оприлюднити їх. За результатами аналізу або експертної оцінки можна визначати індекс якості окремих часописів та матеріалів конференцій.

Актуальною не тільки для державного управління, а в цілому для української науки, є проблема створення більш сприятливих умов для проведення досліджень провідними науковцями – викладачами ВНЗ. Досвід інших країн свідчить, що таким викладачам доцільно надавати статус професорів-дослідників, які будуть мати невелике аудиторне навантаження, а весь інший час проводити дослідження разом з магістрами та практичними працівниками. Запровадити інститут професорів-дослідників можна за допомогою різних механізмів. Бажано цю проблему вирішити на державному рівні, але за відсутності відповідних фінансових ресурсів, надавати статус професорів-дослідників можуть навчальні заклади шляхом перерозподілу навчального навантаження між викладачами. Сприяти цьому може введення в умови конкурсу на отримання замовлення на підготовку магістрів державного управління наявності у навчальних закладах професорів – дослідників та програм практично орієнтованих досліджень.

Важливим механізмом керування науково-дослідною роботою в межах наукової галузі "державне управління" є прогнозування її розвитку. Провідну роль у цьому процесі може відігравати НАДУ, яка може очолити процес залучення науковців та практичних працівників до широкого обговорення та формування тематики практично-орієнтованих наукових досліджень. Використання сучасних інформаційних технологій може значно спростити виконання цього завдання. У такій ситуації органи виконавчої влади та місцевого самоврядування будуть виконувати функцію не тільки замовника, а й оцінювача ефективності наукового дослідження.

Якщо в Україні буде створений банк даних про потреби у наукових розробках, то виникне можливість перевіряти ефективність отриманих результатів у зацікавлених органах виконавчої влади та місцевого самоврядування. Це зробить процедуру експертизи наукових робіт тривалішою, але позитивно вплине на якість наукових робіт.

Актуальною проблемою для подальшої розробки є обґрунтування критеріїв для оцінки періодичних видань з державного управління.

Література:

1. Аналітика і влада : журн. експерт.-аналіт. матеріалів і наук. пр. Ін-ту проблем держ. упр. та місц. самоврядування Нац. Акад. держ. упр. при Президенті України. – К. : НАДУ, 2012. – № 6. – 284 с.

2. Бакуменко В.Д. Динамика дисертаційних досліджень механізмів державного управління за видами суспільної діяльності (2003 – 2007 рр.) /В.Д.Бакуменко, В.М.Башкатов// Наук. Вісн. Акад. муніцип. Упр. : Управління. – 2008. – № 2. – С. 7 – 19.
3. Бакуменко В.Д. Інституалізація та тенденції захистів дисертацій у галузі науки ”державне управління” /В.Д.Бакуменко//Теорія та практика держ.упр.: зб. Наук. пр... – 2008. – Вип. 2. – С. 3. – 10.
4. Вісник державної служби України. – 2009. – № 2, 3, 2010. – № 1, 2011. – № 1 – 4.
5. Вісник Української Академії державного управління при Президентіві України. 1999. – № 1, 4.
6. Галузь науки ”Державне управління” в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку: нац. наук. доп. / редкол. : Ю.В.Ковбасюк, К.О. Ващенко, Ю.П.Сурмін та ін.. – К. : НАДУ, 2012. – 184 с.
7. Державне управління: теорія та практика. – 2010. – № 1, 2011. – № 1– 2, 2012. – № 1.
8. Мотренко Т. Концептуальний аналіз дисертаційних досліджень з державного управління / Т.В.Мотренко, В.Д.Бакуменко, О.І.Васильєва //Вісн. держ. Служби України. – 2007. - № 4. – С. 6 – 15.
9. Мотренко Т. Тенденції дисертаційних досліджень з державного управління в контексті дотримання вимог ВАК України / Т.В.Мотренко, В.Д.Бакуменко, О.І.Васильєва //Вісн. держ. служби України. – 2000. – № 3. – С. 62 – 68.
10. Прайс Д. Малая наука, большая наука /Д. Прайс // Наука о науке. – М. : Прогресс, 1966. – С. 281 – 384.
11. Публічне управління : теорія та практика. – 2010. – № 1– 3, 2011. – № 5 – 7.
12. Теорія та практика державної служби: матеріали наук.-практ. конф., Дніпропетровськ, 9 листопада 2012 р. / за заг. Ред. С.М.Серьогіна. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2012. – 225 с.

ЗМІСТ НОМЕРА

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ

<i>Євген Хриков.</i> Стан та напрями подальшого розвитку наукової галузі «Державне управління».....	5
<i>Олег Зубчик.</i> Ефективність політичної системи в контексті теорії «залежності від раніше пройденого шляху».....	13
<i>Олег Половцев, Олександр Бухтатий.</i> Методологічні аспекти формування критеріальної бази процесу прийняття рішень в державному управлінні.....	19
<i>Юрій Шаров, Тетяна Маматова.</i> Громадський моніторинг надання адміністративних послуг в Україні: огляд стану нормативного регулювання.....	25
<i>Олег Дегтяр.</i> Прогнозування як функція державного управління розвитком структурних складових соціальної сфери.....	33
<i>Ольга Бадалова.</i> Зародження законодавчого регулювання діяльності державної виконавчої служби України в Південному регіоні на початку ХХ століття.....	39
<i>Андрій Ромін, Роман Приходько.</i> Методологічні засади державного управління сферою захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій.....	43

ЄВРОПЕЙСЬКЕ ВРЯДУВАННЯ

<i>Микола Лахижа.</i> Удосконалення надання адміністративних послуг в Республіці Болгарія: ретроспективний аналіз.....	48
<i>Юрій Нестеряк.</i> Міжнародні принципи нормативно-правового регулювання нових конвергентних медіа.....	54
<i>Олена Пістракевич.</i> Агенції в Європейському Союзі.....	61
<i>Василь Філінчук.</i> Євроінтеграційні засоби державотворення.....	68
<i>Володимир Попович.</i> Стандарти публічного управління як елементи методології європейської державної муніципальної політики.....	75
<i>Олена Вишневська.</i> Зарубіжний досвід створення статистичної системи на основі електронних реєстрів для потреб соціальної політики.....	83
<i>Олександра Сімкіна.</i> Соціальна політика європейського зразка: пріоритетний досвід для реформ в Україні.....	88
<i>Самір Хассан Ель-Шаманді.</i> Аналіз законодавчого забезпечення українсько-польського торговельно-економічного співробітництва.....	96
<i>Олена Шовгеля.</i> Зарубіжний досвід мотивування професійної діяльності посадових осіб місцевого самоврядування.....	102

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА

<i>Володимир Бульба.</i> Територіальна громада як об'єкт і суб'єкт державної соціальної політики.....	108
<i>Наталія Кризина, Наталія Васильєва.</i> Центри надання адміністративних послуг як продукт проектного підходу.....	116
<i>Евеліна Ашикова.</i> Громадська участь у реалізації державної екологічної політики на регіональному рівні.....	122
<i>Святослав Серебрянський.</i> Становлення соціальної політики держави в Західноукраїнських областях у постсталінську епоху.....	129
<i>Іван Лопушинський, Віталій Солових.</i> Теоретико-методологічні основи дослідження політичної соціалізації в сучасній державі.....	135
<i>Олександр Непомнящий, Олександр Радченко.</i> Національний огляд житлового сектору в Україні: дороговказ урядової житлової політики.....	143
<i>Ганна Коваль.</i> Шляхи реформування державної молодіжної політики.....	150

<i>Наталія Олійник, Юлія Чеберяк.</i> Еволюція інституційних форм системи управління житловим фондом України.....	155
---	-----

ДЕРЖАВА ТА СУСПІЛЬСТВО

<i>Валентина Мамонова, Андрій Коваленко.</i> Сутність та значення діяльності органів місцевого самоврядування щодо забезпечення захисту прав споживачів.....	162
<i>Вікторія Колтун.</i> Трансформаційні процеси у розвитку системи місцевих органів публічного управління.....	168
<i>Ігор Шурма.</i> Напрями удосконалення організаційно-економічного механізму соціального захисту інвалідів	173
<i>Максим Мусєєв.</i> Інструменти управління інфраструктурним розвитком великих міст	180
<i>Марина Ватковська.</i> Концептуальні підходи до дослідження державного управління у галузі освіти в Україні у контексті розвитку інформаційного суспільства.....	186
<i>Олексій Степанко.</i> Удосконалення організаційного механізму державного управління гуманітарною сферою в Україні: наукові підходи та особливості	193
<i>Людмила Івлєва.</i> Законодавча база і нормативно-правове забезпечення вищої освіти України: загальний аналіз.....	198
<i>Володимир Єганов.</i> Організаційно-правові засади підвищення результативності роботи органів влади шляхом розвитку стилю державно-управлінської діяльності.....	205
<i>Олександр Ольшанський.</i> Ресурсне забезпечення розвитку території: двовимірний підхід.....	210
<i>Антон Меляков.</i> Громадські ради в Україні	216

CONTENTS OF ISSUE

PUBLIC ADMINISTRATION

Eugen Hrykov. Status and trends of further development of the scientific field of «Public Administration» 5

Oleg Zubchuk. The effectiveness of the political system in the context of the theory of «depending on the distance traveled before»..... 13

Oleg Polovtsev, Olexandr Buhtatyy. Methodological aspects of the formation of the criteria framework of decision-making in public administration 19

Yurii Sharov, Tetiana Mamatova. *Public monitoring of administrative services in Ukraine: a review of the status of regulatory*..... 25

Oleg Diegtiar. Prediction as a function of state management of the development of the structural components of social 33

Olha Badalova. The origin of the legal regulation of the state executive service of Ukraine in the South in the early twentieth century 39

Andrey Romin, Роман Приходко. Methodological principles of public administration area of population and territories from emergency situations..... 43

ЄВРОПЕЙСЬКЕ ВРЯДУВАННЯ

Mykola Lakhycha. Improvement of Administrative Services Provision in the Republic of Bulgaria: a Retrospective Analysis 48

Yurii Nesteryak. International principles of regulation of new convergent media..... 54

Olena Pistrakevych. The agencies of the European Union..... 61

Vasyl Filipchuk. State-building Means of the European Integration 68

Volodymyr Popovych. Standards of Public Management as Elements of Methodology of the European Public Municipal Policy 75

Olena Vyshnevskya. Foreign experience of establishing the statistical system based on electronic registers for the needs of social policy 83

Olexandra Simkina. European type of social policy: the priority experience for reforms in Ukraine..... 88

Samir Hassan El-Chamandi. Analysis of the legislative support of the Ukrainian-Polish trade and economic cooperation 96

Elena Shovgelya. Foreign Experience of Motivation of Professional Activity of Local Government Officers..... 102

PUBLIC POLICY

Volodimir Bulba.
Territorial community as object and subject of social policies 108

Natalia Kryzina, Natalia Vasilyeva. The Centers Provide Administrative Services - the Product of the Project Approach..... 116

Evelina Ashykova. Public participation in the realization of the state environmental policy at the regional level..... 122

Sviatoslav Serebrianskyi. The formation of social policy in western Ukraine in the post-Stalin era 129

Ivan Lopushynskyy, Vitaly Solovykh. *Theoretical and methodological foundations of the study of political socialization in modern state*..... 135

Olexandr Nepomniashchyi, Olexandr Radchenko. National review of the residential sector in Ukraine: a guide to the government’s housing policy 143

Ganna Koval. Ways of reforming the state youth policy 150

Natalia Oliynuk, Yuliia Cheberiak. The evolution of institutional forms of housing management Ukraine 155

STATE AND SOCIETY

Valentyna Mamonova, Andrey Kovalenko. Local government activities for ensure protection of consumer rights: the content and significance..... 162

Victoria Koltun. Transformation processes in development of system local public authorities..... 168

Izop Shurma. Areas of Improvement of Organizational and Economic Mechanism for Social Security of People with Disabilities..... 173

Maxim Museyev. Instruments of Management of Megalopolises' Infrastructure Development..... 180

Marina Vatkovska. Conceptual approaches to research in the field of public education in Ukraine in the context of information society 186

Oleksiy Stepanko. Improvement of the organizational mechanism for State management of humanitarian sphere in Ukraine: scientific approaches and features..... 193

Liudmyla Ivlieva. Legislation and regulatory support higher education in Ukraine: complete..... 198

Volodymyr Yeganov. Organizational and Legal Framework of Improving Public Authority Performance by Development of Public Administration Activity Style..... 205

Olexandr Olshanskyy. Resource Providing of Development of Territory: Two-dimensional Approach 210

Anton Meliakov. Community Councils in Ukraine..... 216

**ВИМОГИ ЩОДО ПОДАННЯ СТАТЕЙ ДО ПУБЛІКАЦІ В ЖУРНАЛІ
«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА»**

До друку приймаються наукові статті, які відповідають вимогам ДАК України (постанова Президії ВАК України № 7-05/1 від 15.01.2003 р.), згідно з якими у статті мають бути висвітлені (в тексті статті виділити курсивом): постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми і на які спирається автор; визначення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим і присвячено статтю; формулювання мети статті, постановка завдання; – висвітлення основного матеріалу дослідження; формулювання висновків і перспектив подальших наукових розвідок.

У відповідності до наказу МОНМС № 111 «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України» від 17.10.2012 та ліцензійного договору про входження нашого журналу до системи міжнародного індексу наукового цитування РІНЦ до статті додається російською мовою розширена анотація з розкриттям всіх структурних елементів статті обсягом від 3000 до 5000 знаків (з пробілами). Крім того заповнюється персональний файл з метаданими, який можна скачати з сайту журналу – putr.in.ua.

Також додається фото кожного з авторів (розмір 3,3 x 4,6 см, роздільною здатністю 600 dpi (понад 500 Кб), окремим файлом у форматі jpeg). **За відсутності фотографії редакція має право відхилити подану статтю.**

Вимоги до оформлення статті:

- текст подається однією колонкою;
- на першому рядку зліва вказується індекс УДК;
- на другому рядку праворуч – прізвище, ім'я та по батькові повністю (українською, російською та англійською мовами), науковий ступінь, вчене звання, посада та місце роботи, контактний телефон, E-mail;
- третій абзац містить анотації та ключові слова трьома мовами (українська, російська, англійська),
- четвертий - назву статті українською, російською та англійською мовами;
- посилання на джерела вказуються у квадратних дужках; список використаних джерел наводиться в кінці статті у відповідності до ДСТУ 7.1:2006 р.

При наборі тексту треба дотримуватися таких правил:

- 1) вимкнути «перенос слів за слогами»;
- 2) відступ першого рядка кожного абзацу робити не «пропусками», а табулятором автоматично через меню Word (Формат — Абзац — відступ);
- 3) рисунки та діаграми повинні бути продубльовані у окремому файлі;
- 4) відстань між словами – не більше одного пропуску; зайві пропуски небажані.

До видання приймаються статті в електронному варіанті: формат файлу – WORD (dos, rtf); формат сторінки – А4; береги: верхнє – 2 см, нижнє – 2 см, лівє – 3,5 см, правє – 1,5 см; шриффт – Times New Roman; кегель – 14; інтервал – 1,5.

Обсяг статті (з таблицями, схемами, графіками, зі списком використаних джерел) – до 0,5 друкованого аркуша (до 20 тис. знаків). Для докторів наук у вмотивованих випадках можливе подання статті загальним обсягом до 1 друк. арк. (40 тис. знаків).

Відповідальність за зміст, орфографію та пунктуацію статті несе її автор. Стаття публікується в авторській науковій та мовній редакції.

Вартість публікації - 20 грн за сторінку вхідного тексту + 80 грн. на сертифікований переклад. Доктори наук, члени Асоціації отримують знижку вартості у розмірі 50%.

Наші контакти:

Для статей: adndu@ukr.net (Радченко Олександр Віталійович);

Для листування: association_dndu@mail.ru (Мартиненко Василь Миколайович)

П 88 Публічне управління : теорія та практика : збірник наукових праць Асоціації докторів наук з державного управління. – Х. : Вид-во “ДокНаукДержУпр”. – Випуск 4(16). – Грудень, 2013. – 228 с.

ISSN 2307-3101

Збірник наукових праць присвячено аналізу актуальних проблем теорії і практики державного управління, публічної політики та суспільних відносин, взаємодії держави та громадянського суспільства. Статті авторів збірника розкривають різноманітні аспекти формування й реалізації державної політики, державного регулювання ринкових відносин й взаємодії органів публічної влади та інститутів суспільства.

Для науковців, державних службовців, політиків, викладачів, слухачів і студентів, які цікавляться проблемами публічного управління та суспільної політики.

УДК (351+342+321+316) (062.552)''540*3'';
ББК 67

ISSN 2307-3101

© Асоціація докторів наук з державного управління, 2013

P 88 Public management : theory and practice : the collection of scientific works of the Association of Doctors of Sciences on Public Administration. – Kh. : Publ. House “DokNaukDerzhUpr”, – Issue. 4(16). – December 2013. – 228 pp.

ISSN 2307-3101

Collection of scientific works is devoted to the analysis of the actual problems of theory and practice of public governance, public policy, social relations and interaction between the state and civil society. Articles of the collection’s authors disclose different aspects of forming and realization the public policy, the state regulation of market relations and interaction between public authorities and society institutes.

For scientists, civil servants, politicians, teachers, students, competitors for master’s degree and for all who are interested in the problems of public administration and public policy.

UDC (351+342+321+316) (062.552)''540*3'';
ББК 67

ISSN 2307-3101

© Association of Doctors of Sciences on Public Administration, 2013

Наукове видання

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ: теорія та практика

збірник наукових праць
Випуск 4(16), Грудень 2013 р.

Засновано у 2009 р.

Збірник зареєстровано Міністерством юстиції України,
Свідоцтво про Державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 15786-4258Р від 02.11.2009.

Науковий редактор д. держ. упр., проф. О. В. Радченко

Технічний редактор В. С. Мартинов
Комп'ютерна верстка О. О. Радченко
Обкладинка В. Л. Ковтун

Підписано до друку 17. 12.13. Формат 70x108/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Умов. друк. арк. 19,4.
Зам. № 0192. Наклад 500 прим.

Видавництво Асоціації докторів наук з державного управління.
Свідоцтво про Державну реєстрацію суб'єкта видавничої справи
Серія ДК № 3543 від 05.08.2009 р.
61001, м. Харків, просп. Московський, 75.